

LJETOPIS ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA

1704. Andrija Kačić Miošić rodio se koncem ožujka (ili početkom travnja) u Bristu, u obitelji Bartula Miošića i njegove žene Mande rođene Tomašević iz Baćine. Najstarijeg od njihovih četiriju sinova, krsnim imenom Antuna, koji je poznat pod redovničkim imenom fra Andrija, krstio je fra Tomas Radatović 17. travnja
- 1710–1720. U zaostroškom je Franjevačkom samostanu, gdje je gvardijanovao njegov ujak fra Šimun Tomašević iz Baćine, Antun završio temeljnu školsku naobrazbu. Tu je svladao osnove čitanja, pisanja i računanja; hrvatsku, talijansku i latinsku gramatiku.
1720. Nakon svršetka te škole, u istom je Samostanu 10. ožujka stupio u Franjevački red, pod imenom fra Andrija, i počeo godinu kušnje (novicijat). Potom započinje njegovo visokoškolsko obrazovanje: studij filozofije i teologije.
1721. Studij je započeo ili u Budimu ili u Osijeku, a završio 1727. U osječkoj su Tvrđi bosanski franjevci 1708. imali gramatičku školu, a od 1724. studij filozofije i teologije. Zato je izvjesno da je Kačić ondje završio studij¹.
1728. U Šibeniku je 22. svibnja zaređen za svećenika.
- 1728–1731. Daljnje je školovanje, poslijediplomsko, nastavio u Italiji (1728–1730). Potom ga 20. svibnja 1730. Starješinstvo Provincije postavlja za lektora filozofije u Zaostrogu (lektorsku aprobaciju i ispit za generalnog profesora teologije stekao u Mlecima 1731).

---

¹ Dvojbe izaziva činjenica da je osječki studij postao “studium generale” tek nakon diobe Provincije 1735, kao prva visokoškolska ustanova u istočnoj Hrvatskoj. Usp. Stjepan Sršan: *Osijek u vrijeme Matije Antuna Relkovića*. – *Matija Antun Relković i Slavonija 18. stoljeća* [znanstveni skup]. Uredio Tomislav Bogdan. Filozofski fakultet–Opcinsko poglavstvo. Zagreb–Davor, 2000. Str. 79–91.

1734. Po završetku stručne naobrazbe predaje i moralu u Zaostrogu. Filozofijsko je učilište (*Studium philosophiae*) u Zaostrogu počelo s radom 1726. (nakon kapitula u Našicama). Prvi je profesor bio fra Luka Stojić iz Brotnja, a poslije njega fra Andrija Kačić Miošić, koga je naslijedio fra Franjo Marušić iz Mostara.
- 1735–1745. Kad je 1735. mletačka Dalmacija odijeljena od Franjevačke provincije Bosne Srebrene, premješten je na generalno bogoslovno učilište prvoga reda u samostanu Sv. Lovre u Šibeniku. Studij je prethodno bio u Splitu. Za provincijalovanja Augustina Soljanina-Tuzlaka studij u Šibeniku postao je (19. siječnja 1725) “*Studium generale II. classis*”. Kačić je tu kao *lector generalis* predavao deset godina (1735–1745), čime je stekao naslov “jubilarnog lektora”. Kao lektor filozofije Kačić je radio po franjevačkome nastavnom planu koji se primjenjuje od 1694. Novi, reformirani, program primjenjivat će se tek od 1757. Profesori su najčešće sastavljali svoja skripta za potrebe predavanja i ispitne građe studentima. Tako je i Kačić za studijske potrebe imao svoje nacрте predavanja, a jedan je dio poslije sudio, pripremio i otisnuo pod naslovom *Elementa peripatetica* u Mlecima 1752.
- 1745–1749. Nakon petnaestogodišnje profesorske službe, do 1745, odlazi u Franjevački samostan u Sumartinu na Braču, gdje je od 1747. do 1749. bio gvardijan. Umjesto trošnog samostana, u Sumartinu je saziđao “novi i veći”, a u samostanskom ljetopisu piše da je sam kamenje “nosio na vlastitim leđima”.
- 1750–1760. Posljednje desetljeće života proveo je u Samostanu u Zaostrogu, gdje je došao 1750. Tu se pretežito bavio književnim i spisateljskim radom. (God. 1753/1754. bio je i zaostroški gvardijan te kraće vrijeme pripomagao u baćinskoj župi.) U ovom je razdoblju otisnuo sva svoja djela. Za potrebe svoga književnog rada često je putovao, po mnogim hrvatskim krajevima, pa i u Mletke, gdje je otisnuo *Elementa peripatetica* (1752), *Razgovor ugodni* (1756, ²1759.) i *Korabljicu* (1760). Sam je dakle nadzirao tiskanje djela.
1760. Pretkraj života, u jednoj dobrotvornoj akciji, vraćajući se s Neretve čamcem, ledena je kiša narušila njegovo inače krhko zdravlje. Od toga je Kačić dobio upalu pluća te je nakon kraćega bolovanja umro u Zaostroškom samostanu 14. prosinca i pokopan u samostanskoj svećeničkoj grobnici.

S. B.